

Değerleme gününde senet ve çekler için yapılacak reeskont uygulamasının 92 gün vade ile sınırlı kalıp kalmayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	95462982-105[VUK.ÖZLG-2013-27]-265
Tarih	10.09.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

BURSA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü)

Sayı : 95462982-105[VUK.ÖZLG-2013-27]-265

10/09/2013

Konu : Değerleme gününde senet ve çekler için yapılacak reeskont uygulamasının 92 gün vade ile sınırlı kalıp kalmayacağı.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun tetkikinden, İlimiz ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... vergi kimlik numarasında kayıtlı mükellef olduğunuz, değerlendirme gününde senetler ile vadeli çeklere Vergi Usul Kanununun 281 ve 285 inci maddelerine göre reeskont uygulanırken vadenin 92 gün ile sınırlı kalıp kalmayacağı hususunda Başkanlığımızdan görüş talebinde bulunduğunuz anlaşılmıştır.

Bilindiği üzere; 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 281 inci maddesinde; "Alacaklar mukayyet değerleriyle değerlendirilir. Mevduat veya kredi sözleşmelerine müstenit alacaklar değerlendirme gününe kadar hesaplanacak faizleriyle birlikte dikkate alınır.

Vadesi gelmemiş olan senede bağlı alacaklar değerleme gününün kıymetine irca olunabilir. Bu takdirde, senette faiz nispeti açıklanmış ise bu nispet, açıklanmamışsa Cumhuriyet Merkez Bankasının resmi iskonto haddi uygulanır.

Bankalar ve bankerler ile sigorta şirketleri alacaklarını ya Cumhuriyet Merkez Bankasının resmi iskonto haddi veya muamelelerinde uyguladıkları faiz haddi ile, değerleme günü kıymetine irca ederler." hükmü yer almaktadır.

Anılan Kanunun 285 inci maddesinde de; "Borçlar mukayyet değerleriyle değeriştir. Mevduat veya kredi sözleşmelerine müstenit borçlar değerleme gününe kadar hesaplanacak faizleriyle birlikte dikkate alınır.

Vadesi gelmemiş olan senede bağlı borçlar değerleme günü kıymetine irca olunabilir. Bu takdirde senette faiz nispeti açıklanmışsa bu nispet, açıklanmamışsa Cumhuriyet Merkez Bankasının resmi iskonto haddinde bir faiz uygulanır.

Banka ve bankerler ile sigorta şirketleri borçlarını, Cumhuriyet Merkez Bankasına resmi iskonto haddi veya muamelelerinde uyguladıkları faiz haddiyle, değerleme günü kıymetine irca ederler.

Alacak senetlerini değerleme gününün kıymetine irca eden mükellefler, borç senetlerini de aynı şekilde işleme tabi tutmak zorundadırlar." hükmü bulunmaktadır.

Diğer taraftan, 238 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin "C- Alacak Senetleri Ve Borç Senetlerinin Reeskont İşlemleri" başlıklı bölümünde; "... T.C. Merkez Bankasının reeskont işlemleri ile ilgili uygulamasında ise vadesine en çok 92 gün kalmış olan senetler reeskonta kabul edilmekte; senedin vadesinin belirlenmesinde faizin başlangıç tarihi olarak senedin reeskonta kabul edildiği tarihten bir önceki gün esas alınmaktadır. Vadesi 92 günden daha fazla olan senetler ise reeskonta kabul edilmemektedir. İskonto tutarı ise dış iskonto yöntemine göre, yani senedin itibari değeri üzerinden hesaplanmaktadır...

Merkez Bankasının yalnızca kısa vadeli senetlere konu olan reeskont işlemlerinde dış iskonto metoduna göre hesaplama yapılması sorun yaratmamakla birlikte, bu metodun uzun vadeli senetler için hesaplanan iskonto tutarının senet değerinden daha fazla olması, dolayısı ile senedin halihazır değerinin negatif olması gibi mantıkla bağdaşmayan bir sonuçla karşılaşabilmektedir.

...

Bu itibarla, T.C. Merkez Bankasınca uygulanan dış iskonto yönteminin çok uzun vadeler taşıyabilecek senetlerin değerleme günündeki kıymetlerinin hesaplanmasında kullanılması teknik olarak mümkün bulunmamaktadır.

Bu durumda senede bağlı alacaklara ilişkin değerleme işlemlerinin, iç iskonto metoduna göre yapılması gerektiği sonucuna varılmaktadır.

...

Bu itibarla, mükelleflerin hesap dönemi sonu itibariyle senede bağlı borç ve alacaklarının değerleme gününde haiz olacakları kıymetleri $F = A - [A \times 360 / (360 + m \times t)]$ formülüne uygun olarak iç iskonto yöntemine göre hesaplanacaktır. Bu hesaplamada; faiz oranı olarak reeskont işlemlerinde uygulanan faiz oranının değil, kısa vadeli avans işlemlerinde uygulanan faiz oranının esas alınması gerekmektedir." açıklamasına yer verilmiştir.

238 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde yapılan açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, vadesi 92 günden daha fazla olan senetlerin reeskonta kabul edilmemesi durumu Merkez Bankasının reeskont hesaplaması ile ilgili bir durum olup, Vergi Usul Kanununda vadesi 92 günden daha fazla olan senet ve çeklere reeskont uygulanamayacağına dair herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.

Öte yandan, 30.04.2013 tarihinde yayımlanan 64 No.lu Vergi Usul Kanunu Sirkülerinde; 5941 sayılı Çek Kanununda yapılan düzenlemeler göz önüne alınarak uygulamada birliğin sağlanması amacıyla ileri düzenleme tarihli çeklerin değerleme gününde vadesi gelmemiş senede bağlı alacak ve borçlar için uygulanması öngörülen reeskont uygulamasından yararlanmasının mümkün bulunduğu açıklanmıştır.

Buna göre, değerleme gününde vadesi 92 günden uzun olan senede bağlı alacak ve borçlarınız ile ileri düzenleme tarihli çekleriniz için de reeskont uygulamanız mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026